

Conferència Cercle d'Economia
Canviem les regles del joc econòmic?
28/09/2006

Sra . Conxita Mora
Directora de la Confederació Empresarial Andorrana

Bona nit a tothom i bon profit. El cert és que se'ns presenta un gran dilema, volem ampliar i millorar el nostre context econòmic i, al mateix temps, volem preservar els nuclis dels empresaris actuals i, segurament, dels futurs. Un dels problemes que veiem és que aquest dilema ens porta a una situació que no és la més desitjable, una situació en la qual el projecte Andorra 2020 ja detecta alguns punts dèbils, com una certa crisi econòmica i el fet que alguns sectors que en pateixen les conseqüències. Estem convençuts que hi ha un problema amb el mercat laboral, la manca de mà d'obra qualificada és evident i es fa palesa cada dia a nivell empresarial i a nivell de les associacions, a més, hi ha una gran rotació en el mercat de treball. Hem d'adaptar-nos a uns impostos nous que, a banda de no ser massa justos, tampoc són àgils, generen dificultats i molta gent encara no ha entès com funcionen.

El projecte Andorra 2020 sembla un paraigua sota el qual s'estan fent aquestes primeres actuacions, entenem que si el títol és "Andorra 2020, l'Andorra que tots volem" tots tenim coses a dir i hauríem de participar-hi. Un altre punt a destacar és un malestar generalitzat per la manera com s'han tramitat aquests projectes de Llei: amb precipitació, sense cap consens i durant el període de vacances d'estiu. Tot això fa que ara calgui analitzar-les en una situació que no és la més adequada i amb presses perquè hi ha un calendari legislatiu estricte.

A partir d'aquests punts, volem afirmar que el consens ens sembla indispensable, ja ho ha dit algú abans que jo, ens sembla impensable que canvis tan transcendents per al país es portin a terme sense un consens ampli. És indispensable el consens polític per garantir l'estabilitat, qualsevol canvi de Govern pot fer que canviïn les regles del joc i els empresaris no poden permetre's que tot el context econòmic torni a canviar; i també el consens empresarial, ¿com poden aplicar-se aquests canvis, que són molts i dràstics, si no s'ha consensuat abans amb les empreses de quina manera cal aplicar-los?

Pel que fa a l'obertura als capitals estrangers, a la Confederació estem convençuts que cal fer canvis per millorar i modernitzar l'economia d'Andorra. Aquesta

obertura no ens sembla negativa, tal com han dit els economistes, és una manera de diversificar i de crear riquesa, però si analitzem el context veurem que no és el moment oportú perquè ja hi ha prou dificultats econòmiques per assumir a més aquests canvis i també perquè encara cal fer molts deures abans d'obrir l'economia. Si volem atraure empreses serioses, empreses que vinguin a aportar riquesa al país i a diversificar-ne l'economia, hem de fer els deures per ser atractius, sinó aquestes empreses no vindran. Una empresa seriosa vol saber quin és el context fiscal, quin és el context legal, vol una economia sana, una mà d'obra qualificada, unes infraestructures dignes, per tant, tenim molts deures a fer. La Confederació opina que actualment atrauríem empreses que poden ser serioses però que s'aprofitarien d'una situació econòmica fràgil i d'empreses i de sectors econòmics que estan en dificultats.

Per aquestes raons, des de la Confederació fem una proposta per implicar-nos en el projecte Andorra 2020 del qual encara no en coneixem ni el calendari, que esperem ens presentin, ni les prioritats, que anem descobrint com per sorpresa, ni tampoc el finançament, un punt molt important, ¿com es finançarà i quines seran les fonts de finançament? Anteriorment ja s'ha mencionat que les empreses estan molt gravades i estan patint impostos nous, hi haurà càrregues noves que imposaran les lleis laborals i socials que representen un cost d'adaptació important per a les empreses. En resum, esperem que aquestes fonts de finançament no siguin les mateixes empreses que en aquests moments ja tenen dificultats.

En aquest punt, caldria parlar també de fiscalitat, un dels deures pendents, en aquest àmbit és necessari un marc fiscal general per evitar sorpreses possibles amb la tramitació avui d'una Llei de plusvàlues, demà d'una Llei d'impost de societats i, probablement, demà passat una Llei d'imposició directa; perquè quan llegim bé el redactat d'aquestes tres lleis observem que porten cap a una imposició directa. No és que hi estem en contra, el que no creiem oportú és que aquesta imposició directa se superposi amb els impostos actuals i això és el que passa quan les lleis es fan d'una en una i sense una organització concreta. Amb un marc fiscal general, tot aquest procés forma part d'una programació i es té en compte quins sectors estan més fiscalitzats o menys, els que ens porta al que deia abans el Sr. Delgado en referència a que aquests impostos siguin democràtics i no repercuteixin sempre sobre les mateixes empreses.

Aquestes són les preguntes de la Confederació: per una banda el sistema fiscal, que ens sembla tan o més important que l'obertura de l'economia i, avui per avui, no tenim respostes. Per una altra banda, hi ha altres qüestions que cal definir abans d'obrir l'economia als capitals estrangers, les empreses que vinguin voldran saber què passa amb la situació de paradís fiscal i quines implicacions pot tenir, què passa amb

el secret bancari, anteriorment s'ha parlat dels convenis de doble imposició com a solució per tal que vinguin empreses estrangeres i les empreses andorranes exportin serveis sense gravamen, doncs bé, aquests convenis exigeixen un intercanvi d'informació, és a dir que qualsevol empresa que vulgui instal·lar-se a Andorra posarà aquests requisits. Un altre punt que caldria aclarir és quina relació vol tenir Andorra amb Europa, actualment no ho sabem però és important per saber en quin context es mourà Andorra a dins d'Europa, un context que s'haurà de negociar.

En resum, aquesta és la proposta de la Confederació, opinem que és necessari tenir una legislació econòmica moderna i adaptada al context Europeu però cal fixar prioritats amb una visió global, per no saltar etapes i per conèixer quina relació té cada actuació amb l'anterior i amb les que vindran després. En cas contrari, podem no assolir els objectius, amb algunes pèrdues, perquè la situació està en un moment de saturació, però intentem que aquestes pèrdues contribueixin a assolir els objectius marcats.

Repetiré els punts fonamentals de la posició de la Confederació per no oblidar-los:

- Consolidar i reactivar l'economia.
- Aprovar les Lleis de societats i de comptabilitat.
- Definir el paper d'Andorra a Europa.
- Aprovar una Llei fiscal general que substitueixi als impostos actuals.
- Aclarir quins són els requisits per deixar de ser paradís fiscal i determinar si això és interessant per al país.
- Negociar convenis de doble imposició.
- Aclarir què passa amb el secret bancari.
- Aprovar la legislació laboral i social.
- Regular el mercat de treball.
- Legislar la regulació dels professionals liberals.
- Invertir en infraestructures per atraure noves empreses.

A més, proposem un calendari que no deixa de ser una proposta elaborada amb poc temps i sense gaire informació, però entenem que l'any 2007 seria un període per consolidar i reactivar l'economia, aplicar el pla de qualitat de l'hoteleria i del comerç, que està en projecte però encara no és una realitat, posar en funcionament l'agència de turisme i de comerç, la legislació laboral i social, la regulació del mercat de treball, definir el paper a Europa i legislar les professions liberals (tots aquest punts fan referència al projecte Andorra 2020). Pel que fa a l'aplicació de la Llei de comptabilitat

dels empresaris, entenem que és més realista que comencés a partir de l'exercici de 2008, perquè només falten 3 mesos per acabar el 2007 i, d'altra banda, opinem que el pla general de comptabilitat ha d'aprovar-se amb 9 mesos d'antelació a l'entrada en vigor de la Llei perquè cal un marge d'adaptació per a les empreses i a França es fa servir aquest termini de 9 mesos quan hi ha canvis en els plans comptables. A l'any 2009 caldria aplicar la Llei d'imposició general, que indiqui quin serà el camí a seguir i, fins i tot, un calendari d'aplicació dels impostos nous. Per concloure, cal negociar de forma paral·lela els convenis de doble imposició, establir un calendari establert i un acord de mínims o de màxims que tingui un consens polític, econòmic i social per demostrar als països veïns que tenim un calendari acordat i que podem començar a negociar aquests convenis.

Només demanem prudència, cal fer els deures abans d'examinar-nos, hem de consolidar i millorar la situació actual per afrontar els reptes de futur i hem de vetllar per poder estar orgullosos de l'Andorra que deixarem als nostres fills. Aquest és un assumpte seriós, al·ludint al títol del col·loqui, no és un joc, sinó que és un gran repte i a la Confederació estem convençuts que aconseguirem passar-lo, al menys, amb un aprovat. Moltes gràcies.

Sr. Alonso:

Moltes gràcies, per acabar, té l'últim torn el Sr. Francesc Pallàs, president de la Cambra de Comerç. Com que les intervencions han estat bastant breus, quan acabem aquesta ronda poden afegir alguna cosa, puntualitzar el que sigui o fer preguntes.